

Monumentnummer*: 461615

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 oktober 1993
Kadaster deel/nr 82927/28

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
's-Gravenhage	's-Gravenhage	Zuid-Holland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
's-Gravenhage	Statenkwartier

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
's-Gravenhage	N			8431

Omschrijving**

Omschrijving.

Vijvers, trans, pergola, tuin en hekwerk, behorende bij het Haags Gemeentemuseum. Het museumgebouw wordt door twee rechthoekige vijvers van verschillende grote van de Stadhouderslaan gescheiden. Bewust is in het ontwerp gekozen voor een forse afstand van het museum tot de Stadhouderslaan teneinde de rust te waarborgen. Tussen de vijvers bevindt zich de trans, waarvan de entree aan de Stadhouderslaan geflankeerd wordt door twee bakstenen pylonen. Via de trans bereikt men de grote hal van het museumgebouw. Boven de ingang een door J. Altorf vervaardigd fayence beeldje met het wapen van Den Haag. De verbindingsgang is evenals het museum opgebouwd uit een betonnen skeletconstructie, bekleed met gele baksteen. De lange zijden zijn met glas dichtgezet. Tussen het auditorium aan de achterzijde van het museumgebouw en het paviljoen bevindt zich de houten pergola. Het complex wordt van de straat gescheiden door bakstenen muurtjes, waarop een laag ijzeren hekwerk. De binnentuin en de tuinaanleg om het gebouw heen met de vijvers zijn doelbewust aangelegd ter verhoging van het beoogde effect van een museumbezoek. De oorspronkelijke opzet met rode betegelde paden en groene gazons is symbolisch voor de opvatting van de tuin als overgang van "cultuur" naar "natuur". Waardering.

Vijvers, trans, pergola, tuin en hekwerk zijn als onderdeel van het complex Haags Gemeentemuseum architectuurhistorisch en cultuurhistorisch waardevol als voorbeeld van een rationele, sterk door Frank Lloyd Wright beïnvloedde vormgeving; tevens van belang binnen de ontwikkeling van het oeuvre van Berlage.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Kastelen, landhuizen en parken

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Tuin, park en plantsoen

Erfscheiding(D)

Welzijn, kunst en cultuur

Tuin, park en plantsoen

Functie

Pergola

Tuin

Hek

Museum

Vijver

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument